

BIZALOM

*Havonta kétszer megjelenő szemle,
a világ folyásáról és az ember alkotásairól.*

4. szám.

II. évfolyam.

1931 február 15.

ELŐFIZETÉSI ÁR egész évre 3 pengő, számonként 16 fillér.

Az arany gyertyatartók.

Irta: Milgöma.

Egy ember azt álmodta, hogy egy világoszöld igen szép szobába került, melyről megtudta, hogy mostanától kezdve ez az ő szobája lesz. Azonban nyílt az ajtó s belépett az ő legnagyobb ellensége, az, aki neki az életben az összes emberek között a legtöbb fájdalmat okozta, illetve, aki miatt neki igen sokat kellett szenvednie. Nem egyedül lépett be, hanem feleségével s mindketten, úgy az ellensége, mind az ellenség felesége ajándékokat hoztak kezükben. Aranyból készült gyertyatartókat. Remekveretű, sokágú karcsú arany gyertyatartók voltak s az ajándékozó ellenség s annak felesége gondtal, szeretettel helyezték el egy asztalkára. Mikor már valamennyi szépen megigazgatva helyén állott, mindketten még oly mozdulatokat tettek, mintha meg-megsimogatnák egyszer s ebben a pillanatban — csodák csodája — mindegyik gyertyatartóból gyönyörű vörös rózsák nőttek azon a helyen, ahol máskor a gyertyák szoktak égni. Tűz helyett virág, láng helyett vörös rózsák. Csodálatos és szépséges volt ez a jelenet s az az ember, aki álmodta ezt, a gyönyörködés és boldogság érzését oly erősen érezte ebben a pillanatban, hogy felébredt rá...

Ebredés után még gondolkozott egy kis ideig álmán s eszébe jutott, hogy mily végtelen sokat küszködött egész életén át azért, hogy ne érezzen keserűséget s gyűlöletet az iránt az ellensége iránt, ha miatta akármennyit is kellett szenvednie. Sok éven át hiába törekedett erre. Hiába mondta magában: én keresztény vagyok, én nem akarok keserűséget érezni, hanem békét és megbocsátást, ez mégsem sikerült neki. Most ezen álma után felébredve úgy tűnt fel neki, hogy végre valahára hál' Istennek elérte azt a fokot, ahol harag nélkül s indulat nélkül tudott ellenségére s annak feleségére gondolni. Ennek dacára csodálkozott élénk és erős éberségű álmának azon a tényén,

hogy épp az az ember, aki neki a való életben annyi szenvedést okozott feleségével együtt: úgy jelent meg előtte, mint aki gyönyörű, majdnem földöntúli ajándékot hoz neki. Ez egészen érthetetlen volt előtte, mert ez oly távol állott a valóságtól, hogy erre még álmában sem lett volna szabad gondolnia.

Azután nem törődött többet álmával, mert hisz úgysem tudta megmagyarázni.

Azonban ugyanaznap este, mikor bibliájában lapozgatott, az ószövetség, Mózes III-ik könyve került a kezébe s a következő sorokon akadt meg a szeme:

„A gyertyatartó pedig ilyen alkotású: vert aranyból van mind a szára, mind a virága; vert mű az. A gyertyatartót ama forma szerint készíték, amelyet mutatott az Úr Mózesnek.”

Ezekből a sorokból tehát látta, hogy az Úristen, amikor a Sinai hegyen megjelent volt Mózesnek, maga parancsolta, hogy az ő hivei készítsenek arany gyertyatartót, sőt az Úristen maga mutatta meg a formát, melyre azt készíteni kellett.

Visszalapozott a bibliában néhány oldalt s megkereste azt a részt, ahol le van írva, hogy az Úristen megjelenik Mózesnek a Sinai hegyen s ott megmondja neki, hogy az embernek mi mindent kell tennie, hogy helyes és boldog életet éljen. Megtalálta ezt a leírást Mózes II-ik könyvében s látta, hogy itt a Sinai hegyen adta az Úristen az embernek a Tízparancsolatot, hogy aszerint éljen és boldog legyen. S ugyanezen alkalommal mondta ismételtén az Úristen azt is Mózesnek s Mózes által az egész emberiségnek, hogy mindenki a saját sorsának kovácsa, mert mindenkit az fog érní, amit ő maga cselekedik. Míg a Tízparancsolatban az életboldogság és életbölcsesség törvényeire tanított az Úr-

isten, mondván: „ne lopj, ne öl, ne hazudj, ne kívánd a másét“ stb. — addig a sors tiikos törvényeit is feltárta, mondván: „Szemet szemért, — fogat fogért, — vért vérért“. Vagyis azt jelentette ki az Úristen, hogy a sors mindenkinek előbb-utóbb ugyanavval fizet vissza, amit ő maga vétett.

Amikor a sors törvényéről olvasott az ember itt az ószövetségben, akkor egyszerre csak úgy érezte, hogy az, amit ő szenvedett amaz ellenségétől s annak feleségétől, az a sors fizetése volt valamiért, amit ő maga követett el valamikor valaki ellen tudva, vagy tudatlanul. Tehát nem a másikat, hanem csakis önmagát kell okolnia! Mert hiszen tulajdonképpen végső elemzésben nem is amiatt a másik ember miatt kellett annyit szenvednie, hanem csakis saját maga miatt. S mikor ez megvilágosodott előtte, megkönnyebbedett s megtisztult a lelke. Újra feltűnt az arany gyertyatartókból kinövő vörös rózsák képe. S valami azt súgta neki: a sors elvégezte azt a egyenlítő munkát az ő életében, melyről az Úristen az ószövetségben Mózesnek beszélt a Sinai hegyen, amikor az arany gyertyatartók készítését megparancsolta. Ő megszenvedett valamikor tévelygéseiért s most, hogy a sors elvégezte körlelhetetlen számadását, feltűnnek előtte azok a közös rózsák, amelyek a kereszten nyíltak ki Krisztus sebeinek helyén, mikor Krisztust a keresztről levették s lelke előtt ott állott, mint leghatalmasabb valóság: a Megváltás.

Csonka-Magyarország.*

Irta: *Bán Márton.*

Egy pillantás a térképre, mely Csonka-Magyarországot ábrázolja, meggyőz bennünket, hogy Magyarország régi határaiból egy talpalatnyi sem maradt. Számokban kifejezve ez a következő: Magyarország 325.000 négyzetkilométernyi területéből maradt 93 ezer négyzetkilométer. Ez a régi terület 28 %-a. Tehát az ország területének több mint kétharmadát elvesztette. A megmaradt országrésznek, amelyen körülbelül 8 millió ember lakik, sehol sincs természetes határa.

Az ország fővárosa Budapest, majdnem egymillió lakossal. Budapest fekvése gyönyörű. A hatalmas Duna folyó jobb partján a várhegyen áll a fényes királyi lak. E hatalmas épület homlokzata a Dunára néz. A kupolája tetején a magyar királyi koronának mása foglal helyet. A palotában több mint 400 szoba van. A terem berendezése is szebbnél-szebb. Legpompásabb az első emeleten levő trónterem. A hegy oldalát a Duna felől gyönyörű kertek és lépcsők díszítik.

A várhegy mellett attól délre emelkedik a Gellérthegy. Innen gyönyörű kilátás nyílik délre az alföldi területre és szemben a pesti oldalra. A Gellérthegy tetején a Citadellának nevezett várfalak láthatók. A Gellérthegy magassága a Duna víz felszínétől számítva 130 m, a Duna vize pedig itt 105 méterrel van magasabban a tenger szintjénél. A Dunán forgalmas a hajóközlekedés is.

Az óbudai részeken már a római uralom idején — másfélszer évvel ezelőtt — nagy város lehetett. Ezt bizonyítják azok az ásatások, amelyek egy római korból való fürdőt és egy amfiteátrumot hoztak a felszínre,

számtalan régiséggel. Ezt a telepét már a rómaiak Akvinkumnak nevezték. Az amfiteátrum alapjai még ma is jókarban vannak.

A budai részeken már akkor is és most is számos forrás, hővíz fakadt, amelyek egyúttal gyógyító hatásúak is.

A Duna fölött hat hid vezet keresztül. Legnevezetesebb a Lánchíd, amelynek eszméjét gr. Széchenyi István vetette fel 1830-ban. Ez volt az első köhíd, amely Budát Pesttel összekötötte. 1849 november 20-án adták át a közforgalomnak. Az építést az angol Clark Vilmos mérnök vezette. Az építés költségeit egy részvénytársaság fedezte. 1870-ben az állam a részvénytársaságtól a hidat megvette. A Duna vize itt 380 m széles. A budai részen a Lánchíd folytatása az alagút a Várhegy alatt. A Várhegy tetejéről jól látható a Lánchíd irányában Budapest legnagyobb templomának, a Szent István bazilikának kupolája.

A Margitsziget Budapest tündérvkertje. A Duna folyam Budapest alá érkezve két hatalmas ágra szakad és a hosszúkás, gyönyörű, árnyas-lombos szigetet öleli körül. A sziget a főváros közönségének kedves szórakozó helye. A szigetnek érdekessége mesterséges gyógyhatású hőforrása. A budai részeken ilyen természetes hőforrás, fürdő több is van. A Margitszigeti 118 m mélységű fűrt kút felszökő vize 43° C. A 60-as években Zsigmondi Vilmos tervei szerint fűrták. A feltörő víztömeg felesleges vizet mesterséges romtorony tetejéről zuhatagot alkotva ömlesztik egy kis medencébe és onnan a Dunába.

Az Országház. Ez az épület nemcsak a magyar főváros, hanem mind fekvésénél, mind nagyságánál, mind műizlésénél fogva a világ egyik legnagyobb szerű épülete. A pesti Dunapartnak emez impozáns épülete 13 évig épült, 1896-ban nyitották meg. A palota hossza 168 m, szélessége 118 m. Kupolájának magassága 108 m. Az épületen kétezer ablak és hétszáz ajtó van. Csak a londoni parlament nagyobb ennél a világ parlamenti között.

Az országháznak két nagy ülésterme van. Egyik a nemzetgyűlésé, a másik a főrendiházé. A nemzetgyűlés tagjait 6 évre választják. A nemzetgyűlés tagjainak száma jelenleg 245. A főrendiház tagjait a hivatalok és egyházak vezetői alkotják, de vannak választott tagok is. Az országház belső berendezése is méltó a külsejéhez.

A pesti Dunapartnak egyik feltűnő érdekes épülete a Vigadó. Az 1849. évi bombázás alkalmával romdadólt városi táncterem (redoute) helyén 1859—65-ig épült. A Dunára néző egyenletes, nagyarányú, helyesen tagolt homlokzatának sajátos jelleget kölcsönöz a sokféle stíl összekeverése. Nem közönséges művészi alkotás, építészeti különlegesség. Az épület belsejének óriási nagy termét Lotz Károly és Than Mór allegorikus történelmi tárgyú falfestményei díszítik.

Petőfi tér. A Dunaparton Petőfi Sándornak, a híres lírai költőnek szobrával. Petőfi közismert költeményeit minden modern nyelvre lefordították. Petőfi szobrát 1882 okt. 15-én leplezték le. Az ércszobor Petőfit úgy ábrázolja, amint esküre emelt kézzel gyújtó dalát, a Talpra magyart szavalja. A szobor Huszár Adolf műve, a szobor költségeinek legnagyobb részét Reményi hegedűművész gyűjtötte hegedűjátékával.

A Kálvin tér Budapest egyik legforgalmasabb tere, nevét a téren levő kálvinista templomtól kapta. A tér közepén hatalmas kút van. A kút tetején a Duna folyót ábrázoló jelképes szoboralak látható. A kút oldalán levő

* „Balkán és Skandinávia“ cikkünket később folytatjuk.

három szoboralak a Tiszának, Drávának és Szávanak jelképező alakja. A minden irányból jövő és menő fontos útvonalak és villamosvasutak itt keresztezik egymást.

Arany János szobra. A szobrot Stróbl Alajos készítette 1897-ben. Egyszerű fehér kőalapzaton ül a költő. A szoboralapzat alján költészetének legnépszerűbb alakja, Toldi Miklós látható. A szobor a Nemzeti Múzeum előtt áll. A Nemzeti Múzeumnak értékes régiségtára és könyvtára is van. 1846-ban épült. A feljárt lépcsőszárnyáról szavalta Petőfi a Talpra magyart 1848 márc. 15-én.

Keleti vagy Központi pályaudvar. Budapestnek több vasúti pályaudvara is van. Legnagyobb a naponkénti forgalom a Központi pályaudvaron. A vonatok itt üveg- tetős pályaudvarra futnak és indulnak. Budapest forgalmi statisztikája szerint az összes pályaudvarokon évenként 60 millió ember jön-megy keresztül.

Az Operaház 1884-ben épült Ybl Miklós tervei alapján, olasz reneszánsz stílusban. Az épület homlokzatának felső párkányán zenei hírességek szobrai láthatók. A lépcsőházát és a nézőtér mennyezetét híres festőművészek képei ékesítik. Méreteiről fogalmat alkothatunk abból az egy adatból, hogy a színpad területe 702 négyzetméter.

A főváros kedvelt, látogatott helye a városliget is. Az Andrássy út végén egy tó van és ennek a hídján át lehet eljutni a gondozott városligetbe. A tó partján épült várszerű épület a Vajdahunyad várát utánozza. Ennek az épületnek a termeiben van elhelyezve az Országos Mezőgazdasági Múzeum. Ezt az épületet 1896-ban emelték.

A Postatakarékpénztár épületét 1900-ban készítette Lechner Ödön műépítész tervei szerint magyar stílusban. Legjellemzőbbek ezen az épületen a pávafark díszítésű ablakok. Az épület rendeltetésének megfelelően kívülről minden fényűzéstől ment, de belső berendezésében úgy az egészségi, mint a célszerűségi szempontok érvényesülnek. E négyemeletes palotában foglal helyet az egész országra kiterjedő postatakarékpénztári intézmény központi vezetősége. A postatakarékpénztár már a legkisebb betéteket is elfogadja minden vidéki postahivatalnál, így ez az intézmény a szegény emberek bankja. Személyzetének száma 1100 körül van. Kár, hogy az épület mellék utcákban van.

Budapesttől északra, ahol a Duna délre kanyarodik, van Vác. Püspöki székhely. Vác legszebb épülete a merész kupolájú székesegyháza. Építését 1760-ban kezdték meg és 1777-ben Migazzi Kristóf gróf váci püspök fejezte be. A templom 76 m hosszú. Kupolájának magassága 68 m. A homlokzatot 12 korinthusi oszlop díszíti. Az oszlopok 20 m magasak. Az oszlopok fölött nyugvó homlokzaton 6 kőszobor van. A kupola belső mennyezetét Maulprertsch Antal, bécsi festő, a szentek dicsőségét ábrázoló festménye ékesíti.

Ha a váci széles Duna közepére hajózunk, elragadó kép tárul szemünk elé. A jobb parton a Vértesek hegylánca vonul végig, a balparton fekszik Vác. Rakodópartja is megérdemli a figyelmet. Kevés vidéki város kérkedhetik hasonlóval. A magaslaton épült város sok templomának tornyai, a parti sétány, a csinos épületek a Rajna vidékéhez hasonló részleteket tüntetnek fel.

Vác közelében ugyancsak a Dunaparton van Nógrád- verőce. A község egyik része a vasúti sínek és a Duna közti alacsony területen fekszik. Innen gyönyörű a kilátás a hőmpölygő Dunára és a környékbeli hegyekre. A környéken sok a nyaraló, a fővárosiak nyáron sokan felkeresik e csinos kis községet.

A visegrádi várhegy tövében van a Salamontorony- nak nevezett restaurált, méreteiben is nagyszerű vártorony. E torony Magyarország egyik régi műemléke. Visegrád valamikor a magyar királyok üdülő- és nyaralóhelye volt. Itt épültek Nagy Lajos, Mátyás, Róbert Károly vadász- kastélyai. A várat 1702-ben I. Lipót parancsára lerombolták, csak a bástyák egyes részei és a Salamontorony maradtak meg.

A Börzsönyi hegy tövében van Nógrád vára. A vár közvetlenül a község mellett van, a 286 m magas kúpalakú várhegyen. E képen Nógrád régi várának romjai láthatók a vasúti állomásról nézve. A vár régi dicsőségét csak a romjaiban is nagyszerű várfalak tömege árulja el.

A Mátra hegység alján, a hevesmegyei síkságra néző dombokon épült Eger. A háborús időkben többször szerepelt. A vár védelmében nők is kitüntették magukat. Érdekessége a városnak, a még ma is jókarban levő, a török időkbeli fennmaradt karcsú magas őrtorony, ú.n. minaret. A törökök szerettek magas, karcsú tornyokat építeni. Ilyen torony látható Egerben az irlalmasrendi kórház előtt.

Eger közelében van a gyógyvizéről híres Parád fürdő. A fürdőtelep igen szép erdős vidéken épült. Kén- hidrogén és szénasavas vizét belsőleg is használják és palackozva messze vidékre szállítják. Bizonyos gyomor- bajos bántalmakat sikeresen gyógyítanak vele.

Az Aggteleki cseppkőbarlangnak már csak egy kisebb része esik Magyarország területére. A barlang mészkő- falaktól körülzárt üregeit a mészkövet oldó víz vájta ki. Hosszú idő múltával a boltozatról lecsüngő változatos cseppkő oszlopok képződtek. A barlang nagy terjedelmű, több km hosszú. A barlang egyes üregeiben található emberi csontok, edények és eszközök arra mutatnak, hogy a környékbeli emberek a barlangot ősidőktől fogva rejtekhelyül használták.

Miskolc a Sajó folyó völgyében a Bükkhegység végső kiágazásánál fekszik. A város belső részei csinosan vannak építve, külvárosai egyszerűek, inkább falusias jellegűek. A város eredetét a magyarok honfoglalásáig vezetik vissza. Így a történelem folyamán sok viszontagságon ment keresztül.

Az ország keleti részének legjelentősebb városa Debrecen. Nagyhatáru, jómodú, szép alföldi város. Az ország 15%-nyi református vallású lakosságának központja. Az egész piac mélyét betöltő kéttornyú nagytemplom azon a helyen épült, ahol egykor is templom volt. Ötezer lélek fér el benne. Belsejét semmi sem díszíti. Egyedüli ékessége a nagy orgona. 1802-ben leégett, a harangok is megolvadtak. Újjáépítése 1875-ben történt.

Debrecen határában van a híres Hortobágy. Ez az országnak egytagban levő legnagyobb legelője. Körül- belül 50.000 holdnyi területén 150.000 állatnál is több legel évente. Itt van az igazi hazája a csikósoknak. Az idegen gyakran keresi fel ezeket a területeket, hogy a maga eredetiségében lássa a magyar csikóséletet. A magyar csikós ritkítja párját. A legszilajabb csikót is meg tudja fékezni. Szinte bámulatos a csikós ügyessége, ahogy a nyeregbe fel tud szökni. A magyar ember mindig szeretett lötenyészéssel foglalkozni. Innen a szólás- mondás, hogy „lóratermet magyart”.

Nemcsak lovakat, hanem nagyszámú szarvasmarhát is tenyésztenek a Hortobágyon. A szarvasmarhatenyész- téssel foglalkozókat gulyásoknak hívják. A Hortobágyon

leginkább az úgynevezett szilaj marhát szeretik tenyészteni. Nagytermetű, edzett állatokat, amelyek a hideget és szárazságot egyaránt kibírják. A hortobágyi gulyásoknak a ké nyelemről, kényeztetésről fogalmuk sincs. Edzve vannak az időjárás minden viszontagságához; állandóan a szabad ég alatt járnak-kelnek. Jól, de mértékletesen élnek. A gulyás segédei a bojtárok, ezek a rájuk bízott állatokat szinte megható szeretettel őrzik.

Nagyon fontos itt a juhtenyésztés is. A gyapjú, mint igen értékes anyag, keresett cikk. A juhok tejéből sajtokat készítenek csak úgy házilag, nem gyárilag. A bárányok és a birkák szőrös bőrét, bundáját, kikészítik és ebből a szőrméből készülnek a kabátbélések és a kedvelt — ezen a vidéken oly nagyrabecsült — subák. (Cserzett, szőrmés birkabőrrel készült, földig érő, ujj nélküli ruhadarab.) A juhok őrzői a juhászok, nagyon büszkéi mesterségükre. Érdekes, hogy több száz juhot is megtudnak egymástól különböztetni, pedig első tekintetre mind olyan egyformák.

A Tiszába ömlő Zagyvának egyik mellékvize a Tápíó. A Tápíó patak homokos területeken hosszasan kanyarogva, több helyen tavat és mocsarat alkot. A Tápíó mellett több pestmegyei község is épült. A Tápíó vize nem hajózható, mert sekély. Vízét öntözésre és mosásra használják.

A Tisza sűrű iszapos vize az Alföld legmélyebb síkján lomhán folydogál tova az ő kanyargós medrében. Nagyon jámbor folyó ez rendes körülmények közt, de ha mellékfolyói a tavaszi gyors olvadás folytán megdagadnak, akkor kilép a rendes medréből és nagy területeket elönt. Gátakat, töltéseket, hidakat dönt le ilyenkor a gyorsan rohanó ár. Szerencsére ez az árvízveszedelem rövid ideig szokott tartani, azután a folyó vize ismét visszatér régi medrébe és csak az árterületek mélyebb helyein marad meg a víz, mert a gátakon visszafolyani nem tud.

Szeged ma Magyarország második városa, 100 ezer-nél több lakossal. 1879-ben a Tisza árvize elöntötte a várost és nagy részét el is pusztította. De azóta a város újraépült, védőgátait is építettek az esetleges árvízveszedelem ellen. Szegednek sok szép tágas, parkokkal díszített tere és széles egyenes útja van. Szegednek sok szép köz- és magánépülete van. A volt kolozsvári egyetemnek is Szeged adott hajlékot. Most épülnek a Tiszaparton a klinikák is. Épülő katolikus székesegyháza az ország leghatalmasabb temploma.

Szegednél szép köhid vezet át a Tiszán. A Tisza túlsó partján épült Új-Szeged. Itt szép ligetek és sporttelepek is vannak. Sok most már az állandó lakóház is. A szegedi hídról már át lehet látni Jugoszláviába, mert Szeged mint határváros szerepel. A híd három ívezetű, a leghosszabb ívezet 90 m. A hidat 1883-ban szeptember 16-án adták át a forgalomnak.

A Tisza megszokott medrétől távol vannak a védőgátak. E gátak és meder közötti területeket, az árterületeket, némelyik esztendőben, ha a tavaszi áradás nem volt nagy és a víz korán lehűződött a területről, felszántják, bevetik s ha a nyári áradás esetleg újra el nem önti a vetést, jó termést kapnak ezen területeken.

Makó a Maros jobb partján van. Lakói szorgalmas kereskedők és iparosok. Ipartermékeiket a hetipiacokon árulják, ahová a környék vevőközönsége összesereglik. A makói vöröshagyma világkereskedelmi cikk. A várost 1821-ben a Maros vize elöntötte, több ház romba dőlt, de hamarosan megcsinosodva újraépült a város.

A Duna-Tisza közének leghíresebb városa Kecskemét. Olyan nagy a határa, hogy 50 km-nyi utat lehet tenni egyik végétől a másikig. Kecskemét lakói a földművelésen kívül gyümölcsstermeléssel is foglalkoznak. Évenként több millió kosár barackot és almát szállítanak el innen. A környék lakossága a homokos területen szőlőműveléssel is foglalkozik.

Kecskemét környékén igen sok az ú. n. tanya. A tanya a várostól messzebb eső földbirtok, amelyen a lakóházon kívül gazdasági épületek is állnak. A tanyán lakók még megőrizték régi szép viseletüket. Nagyon kedvelt ruhadarabjuk a ködmöny és a szűr. (A ködmöny báránybőrrel készült rövid ujjas kabát; a szűr hosszú kabátféle, melynek van ugyan ujj, de azt bekötik vagy bevarrják és zsebnek használják. A szűrt vállravetve viselik.)

A tanyák keletkezésének az oka a nagy határ, illetve a nagy távolság a várostól. A gazdaember sok időt takarít meg, ha télen-nyáron kint lakik a tanyán s így jobban utána nézhet a gazdaságnak és állatainak. A tanyákra jellemző az ú. n. gémeskút. A gémeskútból a vizet egy hosszú oszlopra szerelt vízszintes rúd föl- és lebillentésével húzzák fel olymódon, hogy a vízszintes rúd egyik végén nehezék van, a másik végén a kút fölött vékonyabb rúdon, az ostorfán van a veder.

A Duna-Tisza közének másik nevezetes városa Kalocsa. Érseki székhely. A város legmonumentálisabb építménye a kéttornyú székesegyház. A templom építésénél a régi, 1602-ben leégett templom maradványait is felhasználták. Az olasz barokk stílusban épült székesegyház építését már gróf Csáky Imre érsek kezdte meg 1711-ben. Mai formájában való kiépítését és renoválását Várossy Gyula érsek fejezte be. Az érseki székház és annak hatalmas kertje szintén érdemes a megtekintésre.

A Duna-Tisza közének nincs erdeje. Az alföldi ember nem nagyon szeret fát ültetni. Így csak az utak mentén találni fákat. Télen, mikor hófúvások vannak és befújja az utakat a hó, olyankor ezek a fák, rendszeren akácok irányítják az utasokat, mert a végtelen rónán az utat másképp meglátni nem lehetne. Az akácok a homokos száraz talajon is gyorsan nőnek és szépen díszlenek.

A Dunántúl legnevezetesebb városa Esztergom. Magyarországon alig van város, amelynek oly megkapóan szép volna a fekvése, mint Esztergomé. Ma ez is határváros. Esztergom Magyarország római katolikus főpapjának, a hercegprimásnak a székhelye. A dunapartmenti magaslaton áll reneszánsz stílusban épült hatalmas kupolájú (100 m magas), arányaiban is hatalmas székesegyház, mellette az évezredek viharokat büszkén álló ősi vár. A magaslat alján a Dunaparton van a primási palota, melyben gazdag képtár, levéltár és negyvenezerkötetes könyvtár van. Maga a város a várhegytől délre terül el, szabályosan épült, csinos utcákból áll, amelyek a város északi csúcsától dél felé legyező módra ágaznak szét.

Elhagyva Esztergomot, behatolunk a Pilis hegység ágai közé. Üde, ozondús levegő veszi körül az embert. Van itt őlgy-, bükk-, szillerdő galagonyabokrokkal és mogyoróval. Itt-ott csörgedező patak vígan ereti hangos csobogással fodrait a mohával benőtt sziklagödörben. A távoli hegyek homályosabb árnyalatú körvonalai be-benéznek a keskeny völgyekbe és mind beljebb-beljebb csalogatják a vándort, hogy feltárják neki szépségeit.

A Dunántúlnak sok szép halma, erdős vidéke is van. Általában a vidék felszíne nagyon változatos. A

téres lapályokat lankás dombok, erdős hegyek, viruló völgyek váltják fel, megszakítva kisebb-nagyobb csörgező patakokkal. A vizekben rákok és vizibogarak himbálóznak és ijedten bújnak a kövek alá, ha a közelben embert látnak. A megörökítésre érdemes képek száma itt nagyon sok. A Dunántúlnak földje termékeny és mivel esőt is kap, mint a Nagyalföld, minden gabona-nemű és takarmányféle jól megterem itt. A gyümölcsfák zamatos termést adnak és erdőségben sincs hiány.

A kis lakosságú, de egymáshoz közelfekvő községeket jó országutak kötik össze. Itt majdnem mindenütt van kövezett műút. A dunántúli községek csinosak, tiszták. A községek több mint kétharmadrészben magyarok. Vannak a Dunántúlon német (sváb) községek is. A Dunántúl a kedvező természeti viszonyok következtében Magyarország legsűrűbben lakott és legműveltebb vidéke.

Pannonhalma bencés apátságát még Szent István, a magyarok első királya alapította. Pannonhalma tetején már a rómaiak korában Pann istenségnek emelt szobra állt, amelytől az egész Dunántúl nevét nyerte (Pannonia). A bencések ezen anyakolostorában sok érdekes megnézni való akad, de legbecsebb kincse a Szt. Istvántól származó alapító oklevél. Pannonhalmáról gyönyörű kilátás nyílik északra a Kisalföldre, délre a Bakony hegységre.

Szombathely Vas vármegye székhelye, a Dunántúl rohamosan fejlődő városainak egyike. A modern város utcáin villamosok járnak. A kéttornyú püspöki templom 1821-ben épült. Élénk forgalmát és kereskedelmét gyárainak köszönheti. Vasúti állomásáról a vonatok 8 irányban haladnak. Már a rómaiak idejében is város volt itt, Sabariának nevezték. A 17. században (Bocskai hadai) teljesen feldúlták a várost, mai elhelyeződése tehát az ezutáni korból való.

Sopron, az ausztriai határtól nem messze fekvő forgalmas dunántúli város. A színház 1841-ben épült. A színház előtt látható parkban van Liszt Ferencnek, a város szülöttjének, a híres zeneköltőnek szobra. Sopron nemcsak a Dunántúl, hanem egész Magyarország legrendezettebb városai közé tartozik. Kulturális intézményei igen gazdagok. A rómaiak idején e helyen Scarabantina nevű város állott.

(Folyt. köv.)

Az ördögfiú meg egy karaj kenyér.

(Mese.)

Irta: Tolsztoj Leó. •

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy gazdálkodó ember. Nem volt valami gazdag, de nem volt éppen szegény sem. Pár hold földcskájából, szorgalmas munkája után, becsületesen megélt.

Egy szép tavaszi reggel befogta két kis mokány lovát, tarisznyájába tett egy karaj kenyeret és kiment szántani. A mezőn egy bokor alá letette a tarisznyát, ráterítette a gubáját — mert az előrelátó ember a gubát sose hagyja otthon — és szántani kezdett.

Eljött a dél. Lehúzta a lovakról a hámat, kicsapta őket a legelőre és ő maga elment a gubához, hogy meg-

• Tolsztoj Leó világhírű orosz író művei között igen értékesek a felnőttek számára írt mesék.

ebédeljen. Felveszi a tarisznyát, hát látja, hogy a kenyér nincs sehol. Nézi, kutatja, rázza, kiforgatja, de a karaj kenyér csak nincs. Igen csodálkozott ezen a gazda. Mert csudálatos is! Egész délelőtt senkisémm fordult meg a mezőn és a kenyér mégis eltűnt. Ez csak az ördög munkája lehet. Hát az is csinálta. Egyik legügyesebb ördögfiú feljött a pokolból és míg a gazda szántott, elcsente a kenyeret. Aztán elbujt egy bokor mögé és onnan leste, hogyan jön majd méregbe a gazda, hogyan fogja szidni az Istent és emlegetni a poklot.

A gazda pedig szeliden így szólt:

— Eltűnt biz' ez, de nem baj, nem halok éhen. Aki elvitte, bizonyára éhesebb tehetett, mint én. Vájlék egészségére!

Elment a kúthoz, ivott egy jót, aztán lepihent, majd újra befogott és nótázgatva tovább szántotta a földjét.

Az ördögfiút a guta környékezte, mikor látta, hogy a gazdát nem tudta bűnre csábítani. Nagymérgében csak úgy fújta a kénes lángot és elloholt Luciferhez, elmondván neki, hogy fönt a földön szántogat egy gonosz ember, aki, mikor elvette tőle egyetlen karéj kenyerét, ahelyett, hogy káromkodott volna, csendesesen csak annyit szólt: vájlék egészségére!

— Lucifer úgy elfutotta a méreg, hogy szerette volna két szarvával feldönteni az egész világot.

— Ha az a paraszt ebben az ügyben győztes marad — ordított az ördögfiúra —, akkor te magad vagy a hibás! Nem érted a mesterségedet. Mi lesz velünk, ha az emberfajta ennyire megjamborodik! Miből fogunk megélni. Ezt nem hagyhatjuk annyiban. Menj vissza és szolgáld meg azt a karaj kenyeret! Ha három év alatt el nem csábítod azt a parasztot, szentelt vízben foglak megfürdetni.

Az ördögfiú megjijedt a szentelt víztől, felbújt ismét a földre és ugyancsak törte a fejét, hogy hogyan is hozná helyre a hibát. Egyszer csak odakap a homlokához, ahol a szarva kezd nőni és felkiált! Megvan! Mert addig gondolkozott, míg kisütött valamit.

Átváltozott jó emberré és beállott a gazdához szolgának. Hűségesen dolgozott és így ügy beférkőzött gazdája bizalmába, hogy szava lett a gazdaság vezetésében is. Az első évben — tudta, hogy forró nyár fog következni — azt tanácsolta, hogy lapos földbe vessék a búzát. A mások vetését kiégette a nap, az övék olyan volt, mint a kőfal és csak úgy ontotta a szemet. Megélték újjig, sőt még maradt felesleg is. A második évben — tudta, hogy vizes lesz a nyár — azt javasolta, hogy hegyoldalba vessék a búzát. Másoké lefeküdt, elrohadt, nekik most is sok és gyönyörű gabonájuk termett. Két éven át annyi élet felhalmozódott kamrájában, hogy már azt sem tudta, mit csináljon vele.

Az ördögfiú rábeszélte a gazdát, hogy a felesleges gabonából főzzön pálinkát. Mindjárt meg is tanította rá. A gazdának tetszett az ital. Maga is alaposan belekóstolgatott és a szomszédokat is ivásra csábította. Az ördögfiú pedig nagybúszkén lement Luciferhez és jelentette neki, hogy immár megszolgálta a karajt. Lucifer feljött vele, hogy megnézzé.

A gazda a szomszédokkal és barátokkal egy hosszú asztalnál ült és ugyancsak fogyott a pálinka. A felesége hordta körül. Egyszer megbotlott az asztal lábában és kiloccsantotta a pálinkát. A gazda italtól tüzes arcát még

pirosabbra festette a méreg. Irtózatossal káromkodott s rákiabált az asszonyra:

— Hogy mersz kiönteni ilyen jó italt?

Az ördögfiú oldalba lökte Lucifert.

— Nézd csak, ez már nem kenyér, ezt bezzeg már sajnálja!

A gazda ellökte az asztaltól az asszonyt és maga ment felszolgálni. Jött egy szegényebb gazda, aki azonban nem volt meghíva, illendően köszönt és leült, hogy ő is igyék. Ült, ült, szinte már a nyála csurgott az ital után, de a gazda nem lőltött neki, hanem csak úgy morgott magában:

— Hát mindenki számára égetem én a pálinkát?

Ez is tetszett Lucifernek. Az ördögfiú lelkendezett:

— Megállj csak, mi jön még ezután:

Ittak a vendégek, ivott a gazda is. Elkezdtek egymást dicsérni, egymásnak hizelegni és össze-vissza hazudozni. Hallgatta Lucifer és elismerőleg tekingetett az ördögfiúra.

— Ha — mondta — az italtól egymást így fogják ámitani, akkor mindnyájan a kezeinkbe kerülnek.

— Várj csak — szölt az ördögfiú — hát még mi lesz, ha a második poharat is megisszák. Most még csak rókák módjára akarják egymást rászedni, de nézd csak, mindjárt gonosz farkasokká lesznek.

Megitták a második poharat és beszédjük hangosabbá és durvábbá vált. A síma beszédek helyett civakodni, huzakodni kezdtek és betörték egymás orrát. A gazda is a civakodásba elegyedett és őt is elverték.

Lucifer nézte és ez is tetszett neki:

— Nagyszerű!

Az ördögfiú pedig azt mondta:

— Várjál csak, mi jön a harmadik pohár után! Most farkasok voltak, de nyomban disznókká lesznek.

A mulatozók megitták a harmadik pohárral és teljességgel megvadultak. Morogtak, kiáltoztak, maguk sem tudták, hogy mit és egyikük sem hallgatott a másikra. Majd elszaladtak, egyesével, kettesével az utcán mindenik elvágódott. A gazda ki akarta kísérni őket, de a küszöbön orra bukott és disznó módjára fetrengett a sárban. Ez még jobban tetszett Lucifernek.

— No — mondja — jó itait eszeltél ki, megszolgáltad a karajt. De mond csak, hogyan csináltad ezt az italt? Bizonyára úgy, hogy először rókavért eresztettél bele. Ez a parasztot ravasszá tette, mint a róka. Azután arkasvért, amitől megvadult, aztán pedig biztosan disznóvért kevertél hozzá, amitől disznóvá lett.

— Nem — mondta az ördögfiú — nem így tettem. Csak tanácsot adtam, hogy szerezzen gabonafőlsleget. Az állati vér mindig benne van, de alszik, ha csak annyi gabonája terem, amennyire szüksége van. Akkor még az utolsó falatját sem sajnálta, de mihelyt főlslegete volt, azon kezdte lőtni a fejét, hogyan mulatozzék. És felvidításon megtanítottam pálinkát inni. Mikor pedig az ég adományából, mulatozás kedvéért, pálinkát kezdett főzni, felforrat benne a róka, farkas és disznó vére. Most ahányszor csak pálinkát fog inni, mindig állattá lesz.

Megdiesérte Lucifer az ördögfiút, megbocsátotta neki, hogy a kenyérrel ügyetlenül mesterkedett és legfelsőbb szolgálattévői közé sorolta.

Világ folyása.

Takamatsu japán császári herceg Budapesten. Takamatsu, a japán császár öccse, aki feleségével, Kikoku hercegnővel európai körúton van, január 27-én délben megérkezett Budapestre. A császári vendégeket az uralkodók családtagjait megillető ünnepiességgel fogadták. A pályaudvaron nagy küldöttség fogadta őket. Pontban 11 óra 45 perckor érkezett meg a bukaresti keleti expressz, amelynek első kocsjában foglalt helyet a herceg, a felesége és tíz főből álló kísérete. A japán herceg kiszállva a vonatból, szemlét tartott a kivezényelt díszszázad fölött, mialatt a honvédenekar a japán himnuszt játszotta. Százakra menő tömeg sorfala közt indult el ezután a hercegi pár az állami autókon a Dunapalotába, ahol kíséretével együtt megszállt.

Egy óraker Horlthy Miklós kormányzó fogadta a császári herceget és a feleségét, akikkel mintegy fél-óraig elbeszélgetett. A hercegi pár azután visszatért a lakására. Az ebédet a nyilvános étteremben költötték el. Ebédután egy-egy malyóruhás magyar babával lepték meg a japán vendégeket.

Délután Horlthy Miklós kormányzó feleségével viszonozták Takamatsu herceg látogatását, akinél félóraig időztek.

A kormányzó látogatása után a Magyar Nippon (japán) Társaság vezetőit fogadta a herceg. Tiszteletük jeleképpen egy százéves picike kis székely tulipános ládát nyújtottak át Takamatsu hercegnek. A ládában kis kulcs, kis kancsó, magyar díszes mézeskalács-szív, húsvéti hímestojás és a matyó lakodalmás babapár. A hercegi pár szemmeláthatóan megörült a figyelmességnek, majd érdeklődtek a magyar-japán nyelvrokonságról, a földrajzi és néprajzi vonatkozásokról és a kulturális kapcsolatokról. A Magyar Nippon Társaság, mint azt a küldöttség egyik vezetője kifejtette, Japánországban volt hadifoglyok soraiból alakult.

Kaucsuktermő fa honosítása Magyarországon.

A gumi, illetőleg kaucsuktermő fák, melyek a gumi-gyártáshoz az anyagot szolgáltatják, tudvalevőleg mind a távoli meleg égöv alatt honosak, hol soha sincs tél s hol a hó egészen ismeretlen. Ezért ezek meghonosításával nálunk szabad ég alatt nem próbálkoztak. Újabban azonban Kína belsejéből olyan kaucsuktermő fát hoztak be Európába, amely normális teleinket minden kár nélkül elviseli. Ez a fa fájában, kérgében, sőt még leveleiben is nagymennyiségű kaucsukanyagot tartalmaz. Egyik ilyen fa hat éve áll a vasmezei Kámon községben. A fa az 1927—28. évi szigorú telet minden kár nélkül kiállotta, az 1929-i rendkívüli hidegben majdnem tövig elfagyott, azonban tavasszal újra erős hajtásokat hozott, úgyhogy az idén kéléves hajtásai már elérték a két méter magasságot. Hogy a múlt télen erősen megfagyott, ne riasszon vissza a további kísérletektől, hisz ugyanakkor itt a diófák és cseresznyefák is nagyrészt szintén elfagytak, de azért senki sem fogja mondani, hogy most már többé ne ültessünk dió és cseresznyefát. Korai dolog volna még bármi tekintetben is ítéletet mondani, de ha a kísérlet sikerülne és a hozzáfűzött reményeknek megfelelően, óriási jelentősége lenne, mert a mai automobilos világban a gumihiányt itthon lehetne előállítani s a nemzet megélhetésének kérdése igen javulna.

Gandhit szabadonbocsátották. A hindu nacionalisták vezérét — aki, mint ahogy a „Bizalom“ annak idején megírta, a sómonopólium ellen indított küzdelemmel az angol uralom megdöntésére tört Indiában —, nemkülönben letartóztatásban lévő társait szabadon bocsátották. Gandhi éjjel tizenegy órakor a legnagyobb titokban hagyta el Naiduval együtt a börtönt, midőn a kapuk előtt reggel óta várakozó tömeg, köztük számos újságíró és mozioperátor már eloszlott. A főbörtönőr személyesen vezette Gandhi rengeteg poggyászának csomagolását. Maga Gandhi teljesen közömbös volt az útikészülődések iránt s látszólag inkább jövője tervei foglalkoztatták. Távozása előtt nyilatkozatot adott át a börtön parancsnokának, de nem lehet tudni, hogy közzététel céljára-e, vagy pedig pusztán köszönet volt a jó bánásmódot. Röviddel tizenegy óra előtt Gandhi, továbbá Naidu asszony és kíséretük tagjai a börtön udvarán két hatalmas autóbá szálltak. Gandhi vezér szokás szerint rövid úszónadrágot viselt és a hideg miatt takaróba burkolódzott. Poggyászákat feltűnés elkerülése végett utána fogják küldeni. Pontban tizenegy órakor éles sipjel figyelmeztette az őrséget, mire az autók egy hátsó kapun szélsőben kirobotgattak és az utánuk futó híveket rendőrkordon tartotta vissza.

A magyar munkások ügye Franciaországban. Az Állami Munkaközvetítő Hivatal a következő felviágozásokkal szolgál: Ismeretes, hogy Franciaország és Magyarország között létrejött egyezmény értelmében különböző franciaországi ipartelegeken számos magyar ipari munkás nyer megfelelő elhelyezést. Ezeknek az ott tartózkodását az egyezmény értelmében, dacára, hogy ezidőszert Franciaországban is munkanélküliség van, a hatóság továbbra is változatlanul biztosítja. Ezek a munkások tehát zavartalanul tartózkodhatnak Franciaország területén. Azonban sok magyar ipari munkás az állami munkaközvetítő hivatal megkerülésével, önként ment ki Franciaországba munkakeresés céljából. Ezek a szükséges engedéllyel nem rendelkeznek és így rájuk az egyezmény védelme nem is terjed ki. Tekintettel arra, hogy ezidőszert a francia iparban is napról-napra erősebben mutatkozik a munkanélküliség, az ottani hatóságok az engedéllyel nem bíró külföldi munkanélküli munkásoktól igyekeznek az államot tehermentesíteni s így ezeknek ott tartózkodása nincs biztosítva és közülük nemzetiségre való különbség nélkül többieket kiutasítottak. A munkások érdekében ismételve figyelmezteti a belügyminisztérium, valamint az állami munkaközvetítő hivatal az összes érdekelteket, hogy ne kísérletezzenek Franciaországba engedély nélküli kivándorlással, mert az egyezmény védelme a jövőben is csakis azokra terjed ki, akik foglalkoztatási engedéllyel bírnak, illetve akiket munkára a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal közvetít.

A jövő héten az utolsó konflis is eltűnik a budapesti utcákról. Az autótaxi-rendszámok sorozatos kiosztásával kapcsolatban a lófogatú bérkocsisok megszűntették iparukat. Jelenleg még tizennyolc konflistulajdonos van Budapesten. Ezek arra kérték a fővárost, hogy a régi határozat alapján végkielégítsék őket, amelynek ellenében visszaadják a lófogatú rendszámot. A belügyminiszter most hozzájárult a konflistulajdonosok kéréséhez és a főváros a jövő héten 3000—3000 pengő megváltási díjat fizet a megszűnő lófogatú bérkocsis tulajdonosainak. Ezzel az utolsó konflis is eltűnik a budapesti utcákról s így a békebeli Budapest utolsó kis emléke is megsemmisül.

A gőzgépek fáradt gőzeit sok külföldi gyártelepen a munkatermek fűtésére használják fel. A nagyobb gyártelepeken még így is sok meleg megy veszendőbe, amellyel pedig egész városrészek központi fűtését be lehetne rendezni, amint azt a Majna-menti Frankfurtban meg is valósították. A városi elektromosművek fáradt gőzével mintegy 2000 méter hosszú távvezetékken át három nagy kórházat fűtenek. A kórházaknak eddig saját központi fűtőberendezésük volt, amely jelentékeny mennyiségű fűtőanyagot fogyasztott s füstjével megrontotta a kórházak környékének levegőjét. Az elektromos üzem fáradt gőzeinek fűtésre való felhasználása tehát nemcsak tüzelőanyag megtakarítást jelent, hanem egészségügyi szempontból is kedvezőnek mondható. Mivel a három kórház az áramfejlesztő-telep fáradt gőzeinek csak a felét használja fel, a távvezeték mentén fekvő magánházartások is bekapcsolhatók lesznek a fűtőhálózatba.

A mezőgazdasági munkások balesetbiztosításának kiterjesztése. A mezőgazdasági munkások kötelező balesetbiztosítása az utolsó években fokozatos fejlődést mutat. Eredetileg csak a gazdasági cselédek és a mezőgazdasági gépek mellett foglalkoztatott munkások voltak baleset elleni biztosításra kötelezve. Harom év óta a gazdasági cselédek mellett a kötelező biztosítást kiterjesztették azokra a summás munkásokra is, akik egy hónapot meghaladó időre kötötték le magukat állandó munkára valamely gazdaságban. Hogy a biztosítottak köre mennyire terjed, arra élénken rávilágít a Gazdasági Munkáspénztárnak 1929-ről szóló és most közzétett jelentése. A jelentés évében ugyanis a kötelező biztosításra bejelentett gazdasági cselédek száma meghaladta az 1920. évi népszámláláskor felvett gazdasági cselédek számát. Mint-hogy a gazdasági cselédek száma azóta alig növekedett, a biztosítási adatokból arra kell következtetni, hogy ma már nincs gazdasági cseléd, aki ne részesülne a kötelező balesetbiztosítás előnyében. Ez azért jelentős eredmény, mert a háború előtti időkben sohasem sikerült megközelíteni a népszámlálásban kimutatott gazdasági cseledek biztosítás tekintetében. A kötelező biztosításról szóló kimutatások állandóan kb. 20 százalékkal kevesebb biztosított gazdasági cselédet mutattak ki, mint ahány gazdasági cseléd volt az országban a népszámlálás adatai szerint. A kötelező balesetbiztosítás azonban nemcsak oly irányban terjedt, hogy a munkások legszélesebb rétegeit igyekezett bevonni a biztosítás körébe, hanem oly irányban is, hogy mindig újabb gépeket sorol a biztosításra kötelezettek közé, sőt újabban a foglalkozási betegségeket is üzemi balesetnek minősíti. Legutóbb adta ki a földművelésügyi miniszter ama rendeletét, amelyben az üzemi baleseteknek minősíthető foglalkozási betegségeket sorolja fel és ehhez egy részletes táblázatot is mellekel, amely áttekinthetően ismerteti az egyes foglalkozási betegségeket és az ezek megelőzésére szolgáló egészségvédő rendszabályokat. Ezekre nézve egyébként a mezőgazdasági kamaránál nyerhető részletesebb felvilágosítás.

.....
Felelős szerkesztő és kiadó:

N. GÖLLNER MÁRIA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

FOGHÁZMISSZIÓ HELYSÉGE

Budapest, V., Markó-utca 16., III. emelet 28. ajtó.
.....

A magyar helyesírás szabályai.

7. A szavak elválasztása.

Írásközben sűrűn előfordul, hogy egyes szavakat szét kell választani, mert a sor végére jutunk, anélkül, hogy a szó leírását befejeztük volna. Ily esetekben mindig a szótagolás szabályai szerint kell eljárunk.

A magyar nyelvben minden szó annyi szótagból áll, ahány magánhangzó van benne: *fű* egytagú, *bú-za* kéttagú, *ra-gyo-gó* háromtagú, *hon-fog-la-lás* négytagú szó. A szótag vagy magánhangzóval vagy egy mássalhangzóval kezdődik; csak az idegen származású szók elején van néha két mássalhangzó, pl: *gróf, krajcár, tréfa*.

Az egymás mellett álló magánhangzók mindegyike külön szótag, pl: *mi-e-ink, ki-a- bál, fi-a-im*.

Két magánhangzó között levő mássalhangzó mindig a következő szótaghoz kerül, pl: *vá-laszt, te-hát*;

ha több mássalhangzó van egymás mellett, akkor csak az utolsó tartozik a következő szótaghoz, pl: *temp-lom, kezd-tem, Auszt-ria* stb.

A fent ismertetett szabályoktól csak akkor térjünk el, ha összetett szó kerül a sor végére; ezt alkotó részei szerint választjuk el, pl: *még-is* (nem: *mé-gis!*), *csend-őr*, (nem: *csen-dőr!*), *el-ítél* (nem: *eli-tél!*), *kert-ajtó* (nem: *kertaj-tó!*), *sörös-üveg* (nem: *sörö-süveg!*), *emelet-magasság*), (nem pedig: *emeletma-gasság!*).

A rövidített kettős kétjegyű mássalhangzókat elválasztáskor teljesen ki kell írni: *locs-csan, visz-szük, asz-szony, meny-nyi* stb.

Hibaigazítás: Mult számunkban a „Szójegyzék” 3. csoportjának élére szedéshiba következtében J betű helyett Y került.

Szójegyzék:

K

kakukkol, -t (de: *kakukos óra*)
kalarábé, -t (nem: *karalábé!*)
kallód-ik, -ott, -jon v. *-jék*
kalóz, -t (am: *tengeri rabló*)
kallóz, -ott (kallózás = egyik el-járás a textiliparban)
kályha, kályhát
kamaszság, -ot
kandalló, -t
kanna, -át
kapálódz-ik, -ott, -zon v. *-zék*
kapdos, -ott (nem: *kabdos!*)
kappan, -t
kapzsi, -t
karabély, -t
kárhozott, -t
karvaly, -at
kastély, -t
katolikus (nem: *katholikus!*)
kattog, -ott
kedd, -et
kedélytelen, -t
kedvel, -t (am: *megkedvel*)
kedvvel (pl: ...*áldd meg jó kedvvel*...)
kehely, kelyhet
kelés, -t (nem: *kellés!*)
kell, kellett, keljen
kellék, -et
kellemetlen, -t
kelletlen, -t; kelletlenül (am: *nem szívesen*)
keletlen, -t (pl: *keletlen tészta*)
kellően, kellőképpen
képesség, -et
képzeti, -et; képzettség
kérd, -ett, kérdjed v. *kérdd*
kéredzked-ik, -ett, -jen v. *-jék*
keres, keresett
kereszt, -et
keselyű, -t
keshedt, -et
később, -en
készakarattal
készített, -ett, készíttessed v.

készíttesd
készség, -et
kesztyű, -t (nem: *keztyű!*)
készültség, -et
kétely, -t
kétségbe ejt; kétségbeejtő
keltő, -t; kettesével
kevély, -et
kevésbé (nem: *kevésbbé!*)
kevesbit, -ett, -sed v. *-sd*
kevesebb, -et
keveselni v. *keveselleni*
kevésse
kezesség, -et
kézzelfogható
kiállhatatlan
kiállt (pl: *a sorból*)
kiált, -ott (pl: *nagyot kiált*)
kiállítás, -t
kihallgatás, -t
kijjebb
kilencszeres, -et
kilogram, -ot (nem: *kilógramm!*)
kilométer, -t (nem: *kilóméter!*)
kiméletelesség, -et
kin, -t (pl: *kinszenvedés*)
kinn, kint v. *künn* (pl: *kinnáll, kintmarad, künnreked*)
kinnlevőség, -et
királyság, -ot
kisebb, -et (nem: *kisebb!*)
kisebbit, -ett
kissé
kivülről
kocma, -át (nem: *korcsma!*)
komolytalan, -t
konkoly, -t
kopaszság, -ot
kopoti, -at
koppant v. *koppint*
kor, -t (pl: *korosztály*)
kór, -t (pl: *kórterem*)
korább, -an
korántsem
korcsolya, -át
korhaat, -at

korhely, -t
koros, -at (am: *idős*)
kóros, -at (am: *beteg*)
kóta, -át (nem: *kotta!*)
kóvályog, kóválygott
kölcség, -et (nem: *kölcség!*)
kölykezik, -ett, -zen v. *-zék*
kőműves, -t (nem: *kőművés!*)
könny, -et (nem: *köny!*)
könnyebb, -et; könnyebbség
könnyed
köpeny, -t (nem: *köppeny!*)
kör, -t (nem: *kőr!*)
körút, körutat
körülöttem
kötelesség, -et
kötelezettség, -et
kötet, -et (pl: *egy kötet könyv*)
köttet, -ett (pl: *könyvet köttet*)
követ, -et (főnév, pl: *külföldi követ*)
követ, -ett (ige), *kövesse* v. *kövesd*
következetesség, -et
kövezet, -et (pl: *kövezetvám*)
közezett út
közé tesz (pl: *két tárgy közé tesz valamit*)
közvetes valamit (pl: *ujszágban*)
közlebb
közellátás, közellátó
közellét, -et
közepette; középütt
közömbös, -et (nem: *közönbös!*)
közösség, -et
között,
község, -et (nem: *kösség!*)
kullog, -ott
kunyhó, -t (nem: *gunyhó!*)
kuruttyol, -t
kút, kutak
küld, -tem, küldjed v. *küldd*
küldöttség, -et
küllő, -t
különbség, -et (nem: *külömbőség!*)
különcség, -et
különfélekép, különféleképpen
küszköd-ik, -tem, -ött, -jön v. *-jék*